

**KULTÚRNO - VÝCHOVNÉ OBČIANSKE ZDRUŽENIE
LÁČHO DROM
HUTA 31, 985 05 KOKAVA NAD RIMAVICOU**

Výročná správa 2024

Obsah

- 1. prehľad o poskytovaní sociálnej služby a o inom predmete činnosti alebo podnikania vykonávaných v kalendárnom roku,*
- 2. účtovná závierka a zhodnotenie základných údajov v nej obsiahnutých /prehľad o príjmoch (výnosoch) a výdavkoch (nákladoch), prehľad príjmov v členení podľa zdrojov, stav a pohyb majetku a záväzkov,*
- 3. ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa sociálnej služby podľa druhu poskytovanej sociálnej služby za kalendárny rok*
- 4. štatutárne orgány a personál*

Kultúrno výchovné občianske združenie Lácho drom

Huta 31, 985 05 Kokava nad Rimavicou, Slovenská Republika

Tel: +421 917 438483

E-mail: sendreivladimir@gmail.com

ÚVOD:

Obec Kokava nad Rimavicou leží v južnej časti Banskobystrického samosprávneho kraja v okrese Poltár. V obci s 3100 obyvateľmi žije okolo 460 obyvateľov MRK, čo je viac ako 14%, z ktorých je viac ako 90% nezamestnaných. Sociálna situácia Rómov v obci je determinovaná nízkou vzdelanostnou úrovňou detí a dospelých, nízkou kvalifikačnou úrovňou, neschopnosťou mobility za prácou s dopadom na nezamestnanosť a závislosť od štátneho systému záchranej sociálnej siete. Mnohí sa nachádzajú v tzv. generačnej chudobe, kde sú celé rodiny nezamestnané. Vysoká nezamestnanosť občanov, zvlášť členov rómskych komunít, ako aj ich spôsob života majú viaceré príčiny a nežiaduce dôsledky. Kvôli nízkemu vzdelaniu a takmer nulovej kvalifikácii je možnosť ich výberu ohraničená na nenáročné, neodborné zamestnania. Prevažná väčšina z nich nie sú naučení a zvyknutí pracovať, ich deti nie sú vychovávané k vzťahu k práci, nie je im vštepovaná potreba vzdelania a vlastného pričinenia sa k riešeniu problémov a zamestnania. No aj napriek snahám aspoň niektorých jednotlivcov nájsť si zamestnanie sú Rómovia uchádzajúci sa o prácu často znevýhodňovaní na úkor majority. Cieľové skupiny stratili, resp. nikdy nenadobudli pracovné návyky. Krachom prevažne sklárskej výroby v okolí, kde bola dlhé roky zamestnaná veľká časť obyvateľov, sa situácia zhoršila. V samotnej obci je ponuka pracovných miest minimálna, lokálne pracovné príležitosti takmer neexistujú. Obec je od okresného mesta vzdialená 17 km, čo u Rómov často znamená prekážku v snahe zamestnať sa s dochádzkou. Niektorí členovia marginalizovaných rómskych komunít sú na dobrej kultúrnej, sociálnej a životnej úrovni, no väčšina z nich, rodiny, jednotlivci sú takí, ktorí potrebujú pomoc, špecifické služby prostredníctvom Integračno-pracovného centra, právne a sociálne poradenstvo, pozdvihnutie a osvetu zdravého spôsobu života. Veľa Rómov je zadlžených, sú v exekučnom konaní, nemajú prístup k informáciám o možnostiach riešenia danej situácie. V nepriaznivej sociálnej situácii žije aj mnoho nerómskych občanov, na ktorých sa projekt okrajovo zameriava. Uvedené skupiny majú sťažený prístup na trh práce v dôsledku nedostatočného vzdelania, dlhodobej nezamestnanosti, ako aj nepriaznivého zdravotného stavu. Personálna kapacita obce nie je postačujúca na výkon takéhoto komplexného prístupu vzniká nevyhnutnosť vytvoriť tím pracovníkov, ktorí budú výlučne pracovať s cieľovou skupinou. Obec Kokava nad Rimavicou je zaradená do Atlasu rómskych komunít. Odhadovaná miera nezamestnanosti v obci je viac ako 30 %, počet obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít je cca 460.

1. Prehľad o poskytovaní sociálnej služby a o inom predmete činnosti alebo podnikania vykonávaných v kalendárnom roku

Kultúrno výchovné OZ Lácho Drom, Huta 31, 985 05 Kokava nad Rimavicou
Kultúrno výchovné OZ Lácho drom pôsobí v okrese Poltár – v obciach Klenovec, Kokava nad Rimavicou, Málinec, Poltár a Utekáč. Aktívne spolupracuje so samosprávami, záujmovými organizáciami, tretím sektorom a podnikateľskými subjektmi. Poskytuje sociálne služby a sociálnu pomoc, a tiež organizuje charitatívnu a humanitárnu pomoc so zreteľom na riešenie problematiky nezamestnanosti. Je výhradným partnerom pre realizáciu schválenej Lokálnej stratégie komplexného prístupu v obci Kokava nad Rimavicou. V súčasnosti sa organizácia pôsobením komunitného centra podieľa na riešení nezamestnanosti formou bezplatných služieb v KC - poskytuje poradenstvo, pripravuje ľudí na pohovory vo firmách, sprevádza ich pri vybavovaní záležitostí na verejných inštitúciách. Vo vlastných priestoroch poskytuje prístup na internet a PC techniku s cieľom pomôcť pri vyhľadávaní pracovných miest a tvorby životopisov, žiadostí, motivačných listov. OZ je tiež zamerané na integráciu rómskeho obyvateľstva medzi majoritu a odstraňovanie diskriminácie sociálne vylúčených osôb formou projektových aktivít, motivačných a kultúrno-vzdelávacích a propagačných podujatí. Za projekt v oblasti riešenia nezamestnanosti združenie získalo v roku 2013 cenu Gipsy Spirit, za projekt v ktorom sa podarilo zamestnať 30 ľudí z cieľovej skupiny. V spolupráci s relevantnými inštitúciami na celom Slovensku aj v zahraničí sa podieľa nielen na riešení rómskej otázky ale aj prevencii proti separácii a segregácii. Má veľké skúsenosti získané pri realizácii mnohých projektov a programov v spolupráci s podpornými sieťami v rámci banskobystrického samosprávneho kraja, aj mimo neho. Prvoradým záujmom OZ na riešení nezamestnanosti marginalizovaných skupín je ich osobné zaangažovanie do celého procesu a aktivácia iniciatívnych do ďalších programov a projektov.

Pôsobnosť KC a poslanie je prostredníctvom poskytovania komplexných sociálnych a komunitných služieb prispievať k sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených na lokálnej i individuálnej úrovni. Hľadať vhodné formy, programy na riešenie zistených sociálnych problémov. Odstraňovať priepasť medzi Rómami a Nerómami, vyrovnávať nedostatky na oboch stranách a viesť už mladých k tolerancii. KC spolupracuje s organizáciami, ktoré rozširujú jej pôsobnosť. Podporuje vzdelávanie a túžbu po poznaní a pomáha tak vytvoriť zdravé osobnosti, ktoré nebudú zaťažené predsudkami a netolerantným správaním k iným ľuďom.

PRACOVNÍCI KOMUNITNÉHO CENTRA:

OGKC: Mgr. Vladimír Sendrei

Cieľom práce garanta povereného riadením KC je organizačné, metodické a personálne riadenie komunitného centra v takej kvalite, aby bolo zaistené plnenie cieľov práce komunitného centra vo vzťahu k jeho klientom a dodržiavanie štandardov komunitného centra.

Odborný pracovník poverený riadením komunitného centra koordinuje celú činnosť KC, organizačne a obsahovo zabezpečuje činnosti a aktivity projektu v konkrétnej obci.

OPKC: Mgr. Alica Bamburova

Odborný pracovník komunitného centra zodpovedá za realizáciu služieb, aktivít a činností KC, ktoré sú prístupné pre celú obec/komunitu. Pomáha zvyšovať zručnosti ľudí na miestnej úrovni, podporuje a rozvíja ich osobnostné kompetencie a motiváciu k samostatnému riešeniu problémov, aktivizuje ich a posilňuje sebavedomie a zodpovednosť. Prispieva k zmierňovaniu napätí v komunite, je pripravený byť neformálnym mediátorom prípadných konfliktov. Svojou činnosťou sa snaží prispieť k sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených, a to ako na individuálnej, tak aj na lokálnej úrovni.

KC: Bc. Janka Sendreiová

Úlohou komunitného pracovníka je spájať ľudí, učiť ich formulovať potreby, ciele, podporovať ich v hľadaní zdrojov, facilitovať ich rozhodovanie o prioritách, mediovat' riešenie konfliktov, moderovať verejné stretnutia, prepájať jednotlivé skupiny a učiť ich presadzovať svoje ciele. Komunitný pracovník vykonáva činnosti: • pravidelne mapuje potreby a zdroje v lokalite a jej komunitách, vyhodnocuje a spracováva zistenia z mapovania; • pravidelne navštevuje lokality za účelom získavania relevantných informácií o identifikovaných potrebách a zdrojoch; • oblasť komunitnej práce v KC; • mobilizuje, buduje a sieťuje vnútorné zdroje komunit (napr. prostredníctvom tvorby komunitných rád, pracovných skupín a pod.), spolupracuje s nimi; • buduje dobrovoľnícke kapacity a spolupracuje s dobrovoľníkmi; • posilňuje znalosti obyvateľov lokalít a podporuje ich pri aplikácii získaných znalostí v prospech komunity ako celku; • plánuje a realizuje komunitné akcie, verejné zhromaždenia; •

PRIESTOROVÉ VYBAVENIE KOMUNITNÉHO CENTRA:

1. miestnosť – nízko prahový klub pre deti a mládež (klubovňa) - využívaná najmä na nízko prahové aktivity, programy pravidelné aj nepravidelné: to znamená dostupné pre všetky deti a mládež, posilňovňa

2. miestnosť – klubovňa/ školiaca miestnosť - využívaná na individuálne a skupinové poradenstvá a vzdelávacie aktivity, využívaná na predškolskú prípravu detí, školenia, besedy, tréningy, praktické cvičenia, ukážky, stretnutia pre deti, mládež aj dospelých,

4. miestnosť - kancelária - využívaná pracovníkmi pre svoju činnosť (spisová dokumentácia, príprava podkladov...),

5. miestnosť – sociálne zariadenia - WC pre každú skupinu zvlášť: zamestnanci, klienti, teplá a studená voda,

6. miestnosť – sklad materiálu a pomôcok pre potreby KC - využívanie na odkladanie rôzneho materiálu, pomôcok.

Cieľová skupina:

- Deti a mládež, matky s deťmi, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, sú vylúčené alebo marginalizované
- Dlhodobo nezamestnaní a ohrození nezamestnanosťou
- Obyvatelia obce, ktorí tieto služby využívajú
- Osoby s nízkymi príjmami pod hranicou životného minima
- Osoby, ktoré sú dlhodobo odkázané na dávky štátneho systému sociálnej pomoci
- Obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít .
- Dôchodcovia a ZŤP

Vykonávané aktivity:

a). Odborná činnosť- Sociálne poradenstvo

b) Základné sociálne poradenstvo

zameriavame sa naďalej na zistenie rozsahu a charakteru hmotnej núdze klienta, na zistenie príčin jej vzniku, na poskytnutie informácií o možnostiach riešenia hmotnej núdze alebo sociálnej núdze a na usmernenie pri voľbe a uplatňovaní foriem sociálnej pomoci, sociálne poradenstvo sa poskytujeme najmä rodinám odkázané na dávky štátneho systému sociálnej pomoci. Používame rozhovory s klientom s cieľom sociálnej diagnostiky a využívania účinnej metodiky zvládania

c) Špecializované sociálne poradenstvo

poskytuje len zamestnanec s odbornou kvalifikáciou. Klientovi poskytujeme vedomosti na riešenie problémov ktoré majú krátkodobý charakter a orientujeme sa na určitú oblasť sociálnych problémov alebo na určitý okruh sociálnych klientov. Poskytujeme informácie, odborné rady.

Za odbornú činnosť KC považujeme aj - Pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia.

Doučovanie pre deti a mládež so zlých sociálnych podmienok, zameriavame na prekonávanie chýbajúcich podmienok na domácu prípravu, nedostatok podnetov na osobný rozvoj, nahradzujeme nižšiu úroveň vzdelania rodičov a v niektorých prípadoch ich neschopnosť pomôcť deťom s prípravou a zmysluplne využívame ich voľný čas, formou skupinového doučovania v popoludňajších hodinách v priestoroch komunitného centra. Z hľadiska zlepšovania školskej úspešnosti detí sa efektívnejšie venujeme individuálne s konkrétnym dieťaťom. Odborný zamestnanec sa stretáva s konkrétnym dieťaťom raz do týždňa, pomáhať mu s prípravou do školy, robením domácich úloh a opakovať s ním preberané učivo, ako aj sprostredkovať mu spôsob života strednej triedy všeobecne s cieľom budovania vnútornej motivácie a vytvárania predpokladov pre sociálne začlenenie. Súčasťou programu je aj cielená práca s rodičmi dieťaťa za účelom ich motivácie k dohliadaniu na pravidelnú dochádzku detí do školy a zvyšovania ich záujmu o školské výsledky ich detí.

Na základe analýzy stavu, existujúcich problémov a následne potrieb a záujmov klientov je **spracovaný plán činnosti** – aktivít v KC. Aktivity smerujú k zmene sociálnych podmienok komunity v lokalite.

Sú zamerané na realizáciu kde samotná cieľová skupina má šancu zapojiť sa do kultúrneho života v obci za pomoci aktivít KC

- Kultúrne aktivity: Balvalfest : prehliadka rómskej hudby a spevu
- Vzdelávanie a príprava domácich úloh
- Doučovanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia
- Športové aktivity : futbalové turnaje a pôsobenie futbalového mužstva
- Prednášky: s rôznou témou podľa výberu klientov,
- rôzne kurzy / finančná gramotnosť/
- burzy práce /voľné pracovné miesta, ponuky/
- Charita /burza šatstva a potravín – spolupráca s potravinovou bankou/
- Úspešné pôsobenie detského speváckeho zboru Čercheňóra - Hviezdičky
- Úspešné pôsobenie detského tanečného súboru Romani lulud'i – Rómsky kvietok
- Úspešné pôsobenie hudobného zoskupenie Sendreiovci a kokavakere lavutára

Na základe informácii zriaďovateľa KC Kokava a OZ Lácho Drom zo sociografického prieskumu vyplývalo pred realizáciou projektu že 80 percent Rómov v našej obci je nezamestnaných i keď žijú integrovane sú v ohrození stálou nezamestnanosťou, s dôvodu malej ponuky voľných pracovných miest v celom regióne. Väčšina rómov pracuje v ťažbe dreva a mnoho rómov mužov sa zamestnalo v stavebných firmách doma i v zahraničí. Napomohli sme mnoho rómskym ženám získať opatrovateľský kurz a zamestnať sa ako opatrovateľky doma i v zahraničí. V obci je nedostatočný prístup komunity k službám zdravotnej starostlivosti, ku vzdelávaniu, vrátane ponuky mimoškolských činností.

Súčasný stav:

Verejnosť v obci Kokava poukazuje na súčasný stav po pôsobení OZ lácho drom a KC Kokava a jeho aktivity že "rómsky problém" má riešenie. V spolupráci so samosprávou sa nám darí zapájať sa do spoločných projektov pre riešenie zmeny života v obci. Spoločným zapájaním sa do výziev sa nám spoločne podarilo zlepšiť prístupové cesty tam kde žijú rómovia. Využitím existujúcich podporných programov KC a celodenných aktivít, bezplatného poradenstva v rôznych oblastiach i angažovaním sa obecného úradu v záujme zaktivizovať miestnych obyvateľov odkázaných na pomoc sa podarilo zlepšiť sociálnoekonomické postavenie Rómov a občianske spolunažívanie. Pozitívne príklady sú aj spoločné aktivity a projekty pôsobenie miestnych občianskych hliadok ktoré organizuje KC Kokava a obecný úrad Kokava, či sú to kultúrne, spoločenské, rôzne brigády pre zlepšenie prostredia v obci nielen tam kde žijú a zlepšený prístup rodičov zo sociálne slabšieho prostredia . Napomohli sme burzami práce vyvolať iniciatívu sociálne vylúčených mladých ľudí zamestnať sa v rôznych firmách doma i v zahraničí. Zmenili sme ich prístup k životu a zodpovednosti formou rozhovorov priamo v rodinách v teréne kde sme nastolili diskusiu pre spoločné hľadanie riešenia ich životnej situácie. Spoločne s partnermi sme sa naučili že pozitívne príklady je užitočné poznať a využiť pre riešenie problémov v ďalších obciach, pretože ignorovanie týchto problémov nás bude stáť omnoho viac. Chýba zvyšovanie povedomia, informácie dôležité k využívaniu poskytnutých služieb, využívaniu sociálnych pracovníkov na prekonanie ich každodenných problémov. Chýba zapojenie rodičov do školských aktivít a tak zlepšiť študijné výsledky svojich detí. Mobilizovanie a aktivizácia rómskych občanov v obci k ponúknutým aktivitám je veľmi náročná, s dôvodu stereotypu ich života.

Aktivity KVOZ Lácho Drom v roku 2024

Naša činnosť v roku 2024 pozostávala z rôznych aktivít, ktoré by sa dali zaradiť podľa svojho charakteru do niekoľkých skupín:

Pôsobenie Komunitnej práca – bezplatné poradenstvo

V roku 2024 sme poskytli celkovo 250 klientom bezplatné poradenstvo a služby pre cieľovú skupinu z radu nezamestnaných. /finančne podporené MPSVR SR/

Pôsobenie Súkromného centra voľného času:

Využitie voľnočasových a preventívnych aktivít pre 50 detí a mládež v obci Kokava nad Rimavicou /finančne podporené Obecným úradom v Kokave a IMPL Bratislava/

Poradenstvo v priestoroch KC a v teréne pre 250 klientov zo sociálne znevýhodneného prostredia v obci a dôchodcov.

Projekty pre zachovanie Rómskej kultúry:

- Projekt Balvalfest- Vietorfest 2024 medzinárodný festival rómskej hudby a spevu / podporené finančne Kultminor
- Projekt Čerhenóra - Hviezdičky – podpora talentovaných rómskych detí zo sociálne znevýhodneného prostredia / finančne podporené Kultminor/
- Projekt Roma – Talent – podporené KVOZ Lácho drom

Projekty v oblasti vzdelávania a poradenstva

- Pôsobenie Súkromného centra voľného času

Projekty v oblasti infraštruktúry

- Projekt výstavba oplotenia priestorov v KC v Kokave nad Rimavicou.
/ finančne podporené úradom splnomocnenca vlády pre rómske menšiny SR/

2. Účtovná závierka a zhodnotenie základných údajov v nej obsiahnutých

Účtovná jednotka účtuje v sústave podvojného účtovníctva v súlade s ustanoveniami zákona č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením MF SR zo 14. novembra 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnove pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania v znení neskorších opatrení. Účtovná závierka bola zostavená v súlade s Opatrením MF SR z 30.októbra 2013 č. MF/17616/2013-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto ukladania individuálnej účtovnej závierky a výročnej správy pre účtovné jednotky účtujúce v sústave podvojného účtovníctva, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účely podnikania. Ročná účtovná závierka /súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky/ je prílohou výročnej správy. Občianske združenie nemá v zmysle platnej legislatívy (zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve a zákon č. 83/1990 Z.z. o združovaní občanov) nemá povinnosť overovať účtovnú závierku auditorom.

Prehľad o výnosoch a nákladoch organizácie

Prehľad rozsahu výnosov v členení podľa zdrojov

V roku 2024 dosiahla účtovná jednotka zo všetkých svojich činností výnosy vo výške 162 692,74 €.

Tržby za poskytované služby boli dosiahnuté vo výške 15 060,00 €.

Dary boli prijaté vo výške 27 150,00 €

Dotácie na činnosť boli prijaté vo výške 120 482,74 €

Na svoju činnosť vynaložila organizácia v účtovnom období celkom náklady vo výške 162 241,02 €.

Na spotrebu materiálu boli vynaložené náklady vo výške 5 125,73 €

Na dodávky energií /elektrická energia, voda, plyn/ boli vynaložené náklady vo výške 6 055,40 €.

Na dodávky externých služieb boli vynaložené náklady vo výške 60 127,49 eur

Významnú zložku nákladov činili:

- mzdové náklady vo výške 38280,00 €.

- zákonné sociálne a zdravotné poistenie 12 957,00 €

- zákonné sociálne náklady 2 424,83 €

Ostatné náklady boli vo výške 6 338,94 €

Odpisy hmotného majetku vo výške 10 901,63 €

Stav a pohyb majetku a záväzkov organizácie

Majetok organizácie v netto hodnote, t. j. v hodnote zníženej o oprávky k odpisovanému majetku bol k 31.12.2024 dosiahnutý vo výške 248 119,41 €. Neobežný majetok je z celkového majetku 230 090,07 €, čo sú dopravné prostriedky a zrekonštruovaná stavba.

Obežný majetok je z celkového majetku 18 029,34 €, z toho:

- krátkodobé pohľadávky 1 871,88 €
- finančné účty 16 157,46 €

Majetok organizácie vo výške 248 119,41 € je krytý: vlastnými zdrojmi vo výške - 16 951,65 €, z toho:

- základné imanie 27,61 €
- nevysporiadaný výsledok hosp. minul. rokov -17 430,98 €
- výsledok hospodárenia za účtovné obdobie 451,72 €

a cudzími zdrojmi vo výške 265 071,06 €, z toho:

- dlhodobé záväzky 2 538,94 €
- krátkodobé záväzky 37 986,50 €
- bankové výpomoci a pôžičky 63 206,93 €
- časové rozlíšenie /výnosy budúcich období/ 161 338,69 €

3. Ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa sociálnej služby podľa druhu poskytovanej sociálnej služby za kalendárny rok

V roku 2024 sme mali na náklady na služby sociálnej pomoci v KC len vo výške osobných nákladov a nákladov na spotrebný materiál, t.j. vo výške 64 893,29 eur. Pri celkovom počte 250 klientov to predstavuje EON na jedného prijímateľa za rok sumu 259,57 €.

5. Štatutárne orgány a personál

- Mgr. Vladimír Sendrei, predseda a štatutárny zástupca
- Člen výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
- Člen rady vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie
- Podpredseda Slovenskej siete chudoby SR

V Kokave nad Rimavicou, 14.07.2025

Vypracoval: Mgr. Vladimír Sendrei, štatutárny zástupca

